

GREENINCLUSIVE

Gewoon natuurlijk

HANDLEIDING HENNEPTEELT 2022

Beste agrariër,

GreenInclusive zet zich in voor de transitie naar een duurzame economie. Door de ontwikkeling van producten die langdurig CO2 opslaan en hiermee actief bijdragen aan de ambities van de Nederlandse overheid. Circulariteit, CO2-opslag & sociale duurzaamheid vormen hierin voor ons de kernbegrippen. Door op Nederlands grondgebied zorg te dragen voor CO2 reducerende activiteiten en tegelijkertijd de markt voor natuurlijke producten te stimuleren zorgen we voor een versterking van de effecten. Een verhoging van het aandeel natuurlijke producten leidt tot verhoging van de CO2 reducerende effecten. Vezelhennepe neemt ruim drie keer meer CO2 op dan een productiebos. Een groot gedeelte van de plant kan worden verwerkt in producten die langdurig CO2 opslaan, daardoor is het mogelijk om met vezelhennepe actief bij te dragen aan het onttrekken van CO2 aan de atmosfeer.

Teelthandleiding

Met deze teelthandleiding voor vezelhennepe wil GreenInclusive agrariërs informeren over de diverse aspecten van de hennepteelt. De gegevens in deze handleiding zijn voor een belangrijk deel gebaseerd op informatie en ervaringen van agrariërs, in het bijzonder henneptelers.

Voor deze handleiding gaan we echter niet uitsluitend af op de praktijkervaringen van de duurzame hennepteelt. Om u zo goed mogelijk van dienst te zijn, hebben wij ook informatie verwerkt uit onderzoeken, zoals van het Hilbrands Laboratorium in Assen en uiteraard van het PAGV (Praktijkonderzoek voor Akkerbouw en Vollegronds Groenteteelt).

GreenInclusive verzoekt u deze handleiding in de eerste plaats te beschouwen als een document met vuistregels voor de teelt van hennepe. Deze uitgave vormt geen garantie voor een succesvolle oogst. GreenInclusive acht zich daarom niet aansprakelijk voor de uitwerking van de algemene adviezen die wij in deze handleiding geven.

Hulp bij teelt

Henneptelers die betwijfelen of de adviezen in deze handleiding in hun specifieke bedrijfssituatie van toepassing zijn, wordt verzocht contact op te nemen met de teeltbegeleiding. GreenInclusive staat u uiteraard graag met raad en daad terzijde, ook als u over de hennepteelt andere vragen heeft. In alle gevallen proberen onze teeltbegeleiders advies op maat te geven aan akkerbouwers die voor hennepe kiezen.

GreenInclusive heeft er het volste vertrouwen in dat henneptelers met behulp van deze handleiding een succesvolle oogst zullen behalen. Onze teeltbegeleiders leveren daarin graag hun bijdrage, in de overtuiging dat u een bevredigend resultaat tegemoet kunt zien.

Met vriendelijke groeten,
Team GreenInclusive

Inhoudsopgave

1. Vezelhennep.....	4
2. De hennep teelt en betalingsrechten	5
2.1 Standaard & extra voorwaarden GLB.....	5
2.2 Hennep en de vergroeningseisen	5
2.2.1 Vergroeningsvoorwaarden	6
2.2.2 Pakket vezelhennep	7
2.3 Uitzonderlijk belangrijke eisen.....	8
3 De teelt	8
3.1 Het bouwplan.....	8
3.2 De bemesting	8
3.3 Zaaibedbereiding	9
3.4 Zaaien.....	10
3.5 Gewasverzorging	11
3.6 Oogst.....	11
Bijlage 1 toegestane vanggewassen.....	12

1. Vezelhennep

Hennep, oftewel *Cannabis sativa*, is een zeer oud gewas. In het land van herkomst, China, wordt hennep sinds 4000 voor Christus geteeld. Destijds gebruikten de Chinezen cannabis zowel voor medische doeleinden als om kleding en papier van te maken. Eeuwenlang vormden hennep en hout de twee belangrijkste grondstoffen voor de scheepvaart. De zeilen en het touwwerk van de Vikingschepen, maar ook van de vaartuigen waarmee ontdekkingsreiziger Christoffel Columbus de wereldzeeën overstak, waren gemaakt van cannabis (canvas).

Opkomst kunststofindustrie

Vanaf de jaren dertig van de vorige eeuw werd hennep grotendeels van de Amerikaanse en Europese akkers verdreven. Dat gebeurde nadat in 1937 de Verenigde Staten cannabis tot verboden plant bestempelden. Na eeuwenlang als vezelgewas te hebben gediend en economisch rendement te hebben opgeleverd, werd hennep ineens als schadelijk voor de volksgezondheid geschetst. De toenmalige machthebbers maakten een wet die bepaalde dat de hennepplant moest worden uitgeroeid. Deze antihenneplobby werd geleid door oliebaronnen en andere belanghebbenden in de petrochemie en de kunststofindustrie. Producten als nylon en andere kunstvezels namen vervolgens de plaats van hennep in.

Nog geen zestig jaar later, in de tweede helft van de jaren negentig, is hennep opnieuw ontdekt als een bron van duurzame grondstof. Door de huidige milieuproblematiek krijgt hennep hernieuwde interesse. Als producten van natuurvezel kunnen worden gemaakt, waarom zouden dan synthetische stoffen worden gebruikt die ons leefklimaat onnodig vervuilen?

CO2 positief

Als vezelbron kan hennep een uiterst waardevolle bijdrage leveren aan een beter leefklimaat op aarde. Tijdens de hennep-teelt wordt veel zuurstof geproduceerd en CO₂ uit de lucht gehaald. Als hennep wordt gecomposteerd, blijft de plant binnen de ecologische kringloop. Als hennep wordt verbrand, belanden de rookgassen in de atmosfeer waaruit de plant tijdens de groeifase CO₂ had opgenomen. Zo blijft de milieubalans in evenwicht.

GreenInclusive produceert verschillende producten gemaakt van natuurlijke grondstoffen, waaronder natuurlijke woningisolatie en plastic vervangende producten, zoals huisvuilcontainers. In vrijwel heel West-Europa telen boeren tegenwoordig weer hennep. Door zaadveredeling van bepaalde cannabisrassen is de aanwezigheid van het roesvormende bestanddeel – THC – verlaagd tot nagenoeg nul.

2. De hennep teelt en betalingsrechten

Zoals bij u wellicht bekend, zijn per 2015 de toeslagrechten definitief omgezet in betalingsrechten. De betalingsrechten bestaan uit een basis- en vergroeningspremie, waarbij het aantal gebaseerd is op de grond die u opgeeft in de Gecombineerde Opgave. Tussen 2015 en 2019 geldt een overgangsregeling voor de oude toeslagrechten en nieuwe betalingsrechten. De betalingsrechten ontvangt u, mits voldaan wordt aan de rand- en vergroeningsvoorwaarden van het Gemeenschappelijk Landbouw Beleid (GLB). Deze worden verderop toegelicht. In de volgende paragrafen worden de eisen met betrekking tot de betalingsrechten toegelicht.

GreenInclusive adviseert u nadrukkelijk een kopie van uw teeltcontract te maken. Sommige instanties vragen om dit document.

2.1 Standaard & extra voorwaarden GLB

Wanneer u de betalingsrechten wilt ontvangen moet er worden voldaan aan de standaard randvoorwaarden. De randvoorwaarden zijn artikelen van bestaande wetten en regelingen op het gebied van milieu, gezondheid, dierenwelzijn en goede landbouw- en milieucondities. De randvoorwaarden zijn te vinden op de website van de RVO onder GLB Randvoorwaarden (www.rvo.nl).

Voor de percelen waarop u hennep verbouwt, moet aan extra voorwaarden voldaan worden om de betalingsrechten te ontvangen:

- Alleen het gebruik van gecertificeerd zaaizaad van een erkend ras is toegestaan.
- De officiële etiketten van zaaizaadverpakkingen moeten uiterlijk 15 mei naar de RVO zijn gestuurd. Dit geldt bij een zaaidatum vóór of op 15 mei. Is de hennep na 15 mei gezaaid, dan moeten de etiketten uiterlijk 30 juni bij de RVO zijn.
- Wijkt de inzaaidatum af van de datum die is doorgegeven op de Gecombineerde Opgave, dan moet de juiste datum via een correctie op de Gecombineerde Opgave doorgegeven worden.
- Het THC-gehalte moet voldoen aan de eisen. De NVWA controleert hierop steekproefsgewijs. Het is dus mogelijk dat de hennep gecontroleerd wordt. Dit wordt verderop nader toegelicht.
- De hennep mag pas na schriftelijke toestemming geoogst worden. Hierover ontvangt u een brief van RVO.
- Moet de hennep onverhoopt overgezaaid worden, dan moet dit schriftelijk doorgegeven worden aan de RVO.

Voeg aan het schrijven de nieuwe etiketten toe. Het adres is: Rijksdienst voor Ondernemend Nederland, Postbus 40211, 8004 DE Zwolle.

2.2 Hennep en de vergroeningseisen

Om de vergroeningsbetaling te kunnen ontvangen is het verplicht om deel te nemen aan de vergroening. De vergroeningsbetaling is gekoppeld aan de basisbetaling en is ongeveer 43% van de basisbetaling. De vergroeningseisen zijn verdeeld in drie facetten; behoud van blijvend grasland, de gewasdiversificatie op bouwland en ecologisch aandachtsgebied op bouwland. Deze eisen zullen hieronder verder worden toegelicht.

Met betrekking tot het ecologisch aandachtsgebied (EA) op bouwland is er een speciaal pakket ontwikkeld voor de hennep, dit zal in paragraaf 2.2.2 worden toegelicht.

2.2.1 Vergroeningsvoorwaarden

Om de vergroeningsbetaling te kunnen ontvangen dient u aan de volgende toegelichte voorwaarden te voldoen:

Blijvend grasland

Op deze voorwaarde rusten op dit moment geen verplichtingen op individueel bedrijfsniveau, mits het totale areaal blijvend grasland op nationaal niveau niet of niet te veel achteruitgaat. In Natura 2000-gebieden geldt altijd een scheur- en ploegverbod van blijvend grasland.

Gewasdiversificatie op bouwland

Deze verplichting geldt als het totale areaal bouwland van een bedrijf groter is dan 10 hectare. Tussen de 10-30 hectare moet u minimaal 2 akkerbouwgewassen hebben, waarbij het grootste gewas niet meer dan 75% van het totale oppervlak beslaat. Mocht u meer dan 30 hectare bouwland bewerken, dan moeten er minimaal 3 gewassen verbouwd worden. Van deze 3 gewassen mag het grootste gewas maximaal 75% van het totale bouwland beslaan en 2 gewassen samen mogen niet meer dan 95% beslaan.

In de volgende situaties bent u vrijgesteld van vergroening:

- Onder andere biologische bedrijven of bedrijven met percelen waarop biologische productie plaatsvindt; deze moeten dan wel beschikken over een SKAL-certificaat.
- Bedrijven met 10 hectare of minder aan bouwland.
- 75% van het bouwland bestaat uit tijdelijk grasland en/of braakland en het overige bouwland is 30 hectare of minder.
- 75% van het landbouwareaal bestaat uit tijdelijk en/of blijvend grasland en het overige bouwland is 30 hectare of minder.
- Meer dan 50% van het bouwland was vorig jaar niet in gebruik en op ieder perceel wordt een ander gewas geteeld dan vorig jaar.

Naast de gewasdiversificatie en het behoud van blijvend grasland is er de vergroeningseis ecologisch aandachtsgebied, hierna te noemen EA. Heeft u meer dan 15 hectare bouwland, dan moet 5% van het areaal ingericht worden voor EA. Voor hennep is hiervoor een speciaal pakket ontworpen, het zogenaamde Pakket Vezelhennep. Dit pakket zal verder toegelicht worden in paragraaf 2.2.2. U bent vrijgesteld van het EA als u voldoet aan de volgende eisen:

- Op het bedrijf wordt biologisch geteeld. Als u voor een gedeelte biologisch teelt, dan is de desbetreffende oppervlakte vrijgesteld van de EA-voorwaarde.
- Het maximale oppervlakte bouwland is inclusief tijdelijk grasland maximaal 15 hectare.
- Het bouwland bestaat voor meer dan 75% uit tijdelijk grasland, braak en/of vlinderbloemige gewassen, maar als het bouwland (zonder het areaal tijdelijk grasland, braak en/of vlinderbloemige gewassen) meer dan 30 hectare is, bent u NIET vrijgesteld van het EA.
- De totale subsidiabele landbouwoppervlakte bestaat voor meer dan 75% uit tijdelijk en blijvend grasland, maar het totale areaal bouwland mag niet meer dan 30 hectare zijn.

2.2.2 Pakket vezelhennep

Voor het gewas hennep is een speciaal pakket ontwikkeld door de Nederlandse Vereniging voor Vlas en Hennep, Vlas en Hennep.NL, om te voldoen aan de voorwaarden van het EA. Hierbij moet de landbouwer allereerst voldoen aan de vergroeningseisen 'gewasdiversificatie' en 'blijvend grasland'.

Daarnaast moet er voldaan worden aan de certificeringseisen omtrent het Duurzaamheidscertificaat Vezelhennep, zodat aangetoond kan worden dat de vezelhennep op de juiste manier geproduceerd is. Het Pakket Vezelhennep kan aangevinkt worden in de Gecombineerde Opgave.

Eisen waaraan voldaan dient te worden:

- De landbouwer die gebruikmaakt van het certificaat moet de verplichtingen voor het EA volledig invullen met de voorgeschreven maatregelen van het certificaat.
- Er moet een contract gesloten zijn met een eerste verwerker, zodat zeker is dat de hennep in een juist afzetkanaal komt. Dit moet vóór de uiterste datum voor het opgeven van de Gecombineerde Opgave ondertekend zijn door beide partijen.
- De landbouwer bewaart het contract gedurende 5 jaar in zijn administratie.
- De landbouwer geeft RVO en/of Vlas en Hennep.NL toestemming om de gegevens van het contract op te vragen voor controle.
- De teler werkt mee aan de controles van de Control Union Certifications (CUC), de door RVO erkende controlerende instantie.

Wanneer afspraken met de CUC tot driemaal toe door de teler worden afgezegd, volgt automatische uitsluiting van de teler.

- De hennep teelt maakt ten minste 50% uit van de EA-oppervlakte van de landbouwer. Het restpercentage mag uitsluitend worden aangevuld met vanggewassen die in bijlage 1 te vinden zijn.
- De hennep en toegestane vanggewassen tellen mee voor de EA-verplichting met een wegingsfactor van 0,3. Eén hectare hennep of vanggewas telt mee voor 0,3 hectare vergroening.
- Op de percelen waar hennep en vanggewassen worden geteeld, mogen tussen het moment van zaaien en oogsten geen gewasbeschermingsmiddelen en meststoffen toegepast worden. Daarnaast vinden er geen teelt- en irrigatiewerkzaamheden plaats in de genoemde periode.
- Op de percelen waar hennep en vanggewassen worden geteeld, mag in het voorgaande jaar niet hetzelfde gewas of vanggewas hebben gestaan.
- Het THC-gehalte van de gebruikte hennepassen dient maximaal 0,2% te zijn.

Mocht u niet deel willen nemen aan het certificatieschema, dan is het mogelijk om een groenbemester te telen na de hoofdteelt van hennep of een ander gewas en op die manier te voldoen aan de verplichtingen van het EA. De groenbemester moet uiterlijk vóór 15 oktober worden gezaaid. Voor de groenbemester, ingezaaid na de hennep, geldt dat deze niet 10 weken maar 8 weken moet blijven staan.

2.3 Uitzonderlijk belangrijke eisen

GreenInclusive adviseert u nadrukkelijk een kopie van uw teeltcontract te maken. Sommige instanties vragen om dit document.

De officiële etiketten van zaaizaadverpakkingen moeten uiterlijk 15 mei naar de RVO zijn gestuurd. Dit geldt bij een zaaidatum vóór of op 15 mei. Is de hennep na 15 mei gezaaid, dan moeten de etiketten uiterlijk 30 juni bij de RVO zijn. Als tip geven wij mee de etiketten aangetekend te versturen en wij adviseren om een kopie te maken van de etiketten.

Het hennepgewas mag niet geogst worden voordat de RVO schriftelijk toestemming heeft gegeven. Het is ook mogelijk dat er proefveldjes moeten blijven staan in opdracht van het NVWA. Laat de proefveldjes staan tot nader order, doet u dit niet, dan kunt u door RVO gekort worden op de betalingsrechten.

Voldoet u niet aan de voorwaarden omtrent de betalingsrechten? Of wordt de hennep geogst zonder toestemming? Dan krijgt u voor de volledige oppervlakte hennep géén uitbetaling van betalingsrechten.

3 De teelt

Dit hoofdstuk beschrijft de technische aspecten van de hennep teelt. Achtereenvolgens worden het bouwplan, de bemesting, de zaaibedbereiding en het zaaien toegelicht. Deze teeltadviezen zijn géén garantie voor een geslaagde teelt, ze dienen alleen ter ondersteuning van de teelt.

3.1 Het bouwplan

Hennep wordt gezien als een goede voorvrucht, omdat het gewas onkruid onderdrukt en een goede structuur van de bouwvoor achterlaat. Hennep heeft een onderdrukkend effect op de bodemschimmel *Verticillium dahliae* en het maiswortelknobbelaaltje (*Meloidogyne chitwoodi*). Hennep onderdrukt ook het noordelijk wortelknobbelaaltje (*Meloidogyne hapla*), voor sommige rassen is zelfs volledige resistentie gevonden. Voor aaltjes uit de *Pratylenchus*-familie is hennep een waardplant. De vermeerdering van dit aaltje wordt in de wat oudere literatuur vergeleken met de vermeerdering van *Pratylenchus* op aardappelen.

Het oogsttijdstip van de hennep is rond eind juli, begin augustus. Door de vroegere oogst krijgt de *Pratylenchus* minder kans. Zodra uw land vrijkomt, is het zaak het zwart te houden. Aaltjes zullen hun levenscyclus dan niet afmaken en zich nauwelijks vermeerderen.

Hennep is gevoelig voor wateroverlast en gedijt het best op een goede bodemstructuur. Hennep geeft zelf een mooie bodemstructuur, maar vereist deze dan ook voor zichzelf. Verdichtingen in de bouwvoor leiden tot remming van de groei. Voor een optimale groei heeft de bodem een pH-waarde nodig van minimaal 5.

3.2 De bemesting

Hennep vereist een redelijk nauwkeurige bemesting. Een te lage of een te hoge bemesting leidt tot vermindering van de opbrengst. De totale NPK-behoefte per hectare is 110 kg stikstof (N), 80 kg fosfaat (P) en 140 kg kalium (K). In de volgende paragrafen wordt de behoefte aan stikstof, fosfaat en kalium afzonderlijk toegelicht.

3.2.1 Stikstof

Bij een te lage stikstofafgifte, bijvoorbeeld 80 kg N/ha, stopt de groei vroegtijdig en wordt niet de maximale opbrengst behaald. Bij een stikstofniveau van 200 kg N/ha concurreren de planten te sterk om licht. Dit resulteert in beduidend minder planten per vierkante meter en een lagere opbrengst. **De beste verhouding tussen plantdichtheid en opbrengst wordt gerealiseerd bij een stikstofgift van 110 kg N/ha, exclusief de bodemvoorraad.**

3.2.2 Fosfaat en kalium

Bemestingsadvies voor de akkerbouw wordt gewoonlijk geformuleerd op basis van een groot aantal proefnemingen. Voor fosfaat en kalium hangen de geadviseerde hoeveelheden, behalve van het betreffende gewas, ook af van de toestand van de grond en de meerjarige vruchtcyclus waarin het gewas voorkomt. Voor hennep is het advies gebaseerd op de onttrekking door het gewas. **Bij een gemiddelde opbrengst is een mestgift nodig van 80 kg P/ha en 140 kg K/ha.**

3.2.3 Soort bemesting

Vanuit milieuoogpunt wenst GreenInclusive dat de volledige bemesting, als beschreven, wordt ingevuld met organische meststoffen. Gezien de bemestingsbehoefte van het gewas dient een deel van de minerale stikstof (20%) uit de organische mest snel beschikbaar te komen voor de plant. Het gewas komt dan sneller op gang, wat doorgaans resulteert in een hogere opbrengst. Het overige deel van de organische stikstof (80%) zal samen met de andere voedingstoffen uit organische mest vrijkomen om de ingezette groei van het gewas door te zetten. Kortom de bemesting vraagt om passende organische meststoffen/mestmixen.

3.3 Zaaibedbereiding

De zaaibedbereiding is uiterst belangrijk voor een geslaagde teelt van hennep. GreenInclusive benadrukt dat hennep gevoelig is voor de bodemstructuur, waardoor een juiste zaaibedbereiding is vereist. U kunt het zaaibed het best behandelen alsof het bietenteelt betreft. De structuur mag absoluut niet te grof zijn, maar ook niet te fijn, omdat de grond anders snel verstuift. Het zaaibed moet tevens egaal en aangedrukt zijn. Wanneer het zaaibed niet voldoende is aangedrukt, zullen de oogstmachines sporen veroorzaken en kan de hennep niet mooi van het land worden gehaald. Hennepzaad is fijn van vorm en draagt weinig energie in zich. Daarom moet het snel en ongeremd kunnen opkomen. De bodemsoort en de weersomstandigheden bepalen op welke manier de grond zaaiklaar moet worden gemaakt.

Vezelhennep kan prima op voormalig grasland worden gezaaid. Vanuit milieuoogpunt hanteert GreenInclusive de richtlijn om grasland niet dood te spuiten vooraf.

3.4 Zaaien

Hoewel hennep goed groeit bij lage temperaturen, adviseert GreenInclusive het gewas niet te vroeg te zaaien. De grond moet bij voorkeur een temperatuur hebben tussen de 10° en 12° Celsius. Een weekje later maakt niet veel uit, en is nog altijd beter dan een week te vroeg onder slechte omstandigheden. Vroeg zaaien leidt niet automatisch tot een hogere stengelopbrengst.

De eerste twee weken na de zaai zijn cruciaal voor de teelt. Hennep moet snel, tussen de 10 en 14 dagen, boven staan. Dan kan het gewas opkomend onkruid gemakkelijk de baas zijn en maakt de groei een goede doorstart.

Voor de juiste standdichtheid is 32 kg zaai zaad per hectare nodig. De uiterste zaaidiepte mag niet meer dan 2-3 cm bedragen.

3.5 Gewasverzorging

Het gewas vergt geen verdere verzorging. Hennep groeit zo snel dat onkruid geen kans krijgt zich te ontwikkelen. Hennep ondervindt geen aantoonbare hinder van ziekten. Daarnaast is het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en het verder verzorgen van hennep na het zaaien niet toegestaan als de hennep ingezet wordt voor de vergroeningsbetaling. Bij problemen, zoals slecht opkomen of achterblijvende groei, adviseert GreenInclusive zo snel mogelijk contact op te nemen met de teeltbegeleiding.

3.6 Oogst

Vanaf eind juli, begin augustus gaan de maaimachines van GreenInclusive aan het werk. De RVO moet de teler eerst toestemming geven om te oogsten. Uit oogpunt van doelmatigheid bepaalt GreenInclusive de oogstroute in het teeltgebied. GreenInclusive beslist dus waar en wanneer zal worden geoogst.

Na het maaien moet het product 10 tot 14 dagen in zwad liggen om te drogen en te verweren. Zo wordt het verwerkingsproces in de fabriek vereenvoudigd. In de droogperiode moet het maaisel tweemaal gekeerd worden door de agrariër en weer op een wiers worden gelegd. Zodra het gereed is, wordt het stro in vierkante pakken geperst. Na het persen worden de balen van het land gehaald.

Bijlage 1 toegestane vanggewassen

Bladrammenas	<i>Raphanus sativus</i>
Gele mosterd	<i>Sinapsis alba</i>
Sarepta mosterd/Caliente	<i>Brassica juncea</i>
Bladkool	<i>Brassica napus</i>
Engels raaigras	<i>Lolium perenne</i>
Italiaans/Westerwolds raaigras	<i>Lolium multiflorum</i>
Rietzwenkgras	<i>Festuca arundinacea</i>
Soedangras/Sorghum	<i>Sorghum bicolor</i>
Facelia	<i>Phacelia tanacetifolia</i>
Spurrie	<i>Spergula arvensis</i>
Japanse haver	<i>Avena strigosa</i>
Voederwikke	<i>Vicia sativa</i>
Alexandrijnse klaver	<i>Trifolium alexandrinum</i>
Perzische klaver	<i>Trifolium resupinatum</i>
Rode klaver	<i>Trifolium pratense</i>
Witte klaver	<i>Trifolium repens</i>
Bladraap	<i>Brassica rapa L. var. sylvestris</i>
Deder	<i>Camelina sativa</i>
Ethiopische mosterd	<i>Brassica carinata</i>
Franse boekweit	<i>Fagopyrum tataricum</i>
Inkarnaatklaver	<i>Trifolium incarnatum</i>
Lupine	<i>Lupinus angustifolius</i>
Niger	<i>Guizotia abyssinica</i>
Seradelle	<i>Ornithopus sativa</i>
Stoppelknollen	<i>Brassica rapa var. rapa</i>
Festulolium	<i>Lolium sp. x Festuca sp.</i>
Vlas	<i>Linum usitatissimum</i>
Zwaardherik	<i>Eruca sativa</i>
Beemdlangbloem	<i>Festuca pratensis</i>
Veldbeemdgras	<i>Poa pratensis</i>
Timothee	<i>Phleum pratense</i>
Erwten	<i>Pisum sativum</i>
Winterwikke, bonte wikke of zachte wikke	<i>Vicia villosa</i>

